UNIWERSYTET
WARMIŃSKO-MAZURSKI W OLSZTYNIE
COLLEGIUM MEDICUM
WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU
KATEDRA RATOWNICTWA MEDYCZNEGO

**RECENZJA**
**osiągnięcia naukowego oraz dorobku naukowego, dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzacyjnego**
dr. n. o zdr. Łukasza Dudzińskiego
w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu

Recenzja została przygotowana na zlecenie Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 19.05.2026 roku w sprawie powołania składu Komisji habilitacyjnej dr n. o zdr. Łukasza Dudzińskiego.
Recenzję przygotowano w oparciu o wymagania określone w art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.) oraz biorąc pod uwagę wytyczne Rady Doskonałości Naukowej.

## 1. Przedmiot i podstawa oceny

Przedmiotem niniejszej recenzji jest ocena osiągnięcia naukowego oraz całokształtu aktywności naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej dr. n. o zdr. Łukasza Dudzińskiego, przedstawionych w związku z postępowaniem habilitacyjnym. Podstawę oceny stanowią w szczególności Autoreferat, wykaz osiągnięć naukowych oraz dokumentacja przedstawiona przez Habilitanta w postępowaniu. Ocenę przeprowadzono z uwzględnieniem charakteru dyscypliny nauki o zdrowiu oraz specyfiki dorobku, który łączy problematykę ratownictwa medycznego, bezpieczeństwa zdrowotnego funkcjonariuszy służb ratowniczych i Państwowej Straży Pożarnej z zagadnieniami zdrowia publicznego i obciążeń psychofizycznych.
Habilitant posiada stopień doktora nauk o zdrowiu uzyskany w 2020 r. na Wydziale Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Jego działalność zawodowa i naukowa rozwijała się równolegle z wieloletnią praktyką zawodową w systemie Państwowego Ratownictwa Medycznego (PRM) oraz Państwowej Straży Pożarnej (PSP). Od 2007 r. wykonuje zawód ratownika medycznego, natomiast od 2011 r. jest związany z PSP, w tym ze Specjalistyczną Grupą Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego. Obecnie pracuje na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym, w Zakładzie Ratownictwa Medycznego Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Tak skonstruowana ścieżka zawodowa ma istotne znaczenie dla interpretacji dorobku Habilitanta. Jego działalność naukowa nie jest bowiem oderwana od praktyki zawodowej, lecz w znacznej części wyrasta z realnych problemów zdrowotnych i organizacyjnych występujących w pracy służb ratowniczych. Stanowi to charakterystyczny i wartościowy element jego profilu naukowego.

## 2. Ocena sylwetki naukowej i rozwoju zawodowego

Przebieg kariery dr. Łukasza Dudzińskiego wskazuje na stopniowe przechodzenie od aktywności praktycznej i zawodowej do coraz bardziej samodzielnej działalności naukowej i dydaktycznej. Szczególnie istotne jest, że doświadczenie ratownika medycznego i funkcjonariusza PSP zostało przez Habilitanta wykorzystane do identyfikowania problemów badawczych dotyczących zdrowia osób wykonujących zawody wysokiego ryzyka.

Tematyka ta jest konsekwentnie obecna zarówno w osiągnięciu habilitacyjnym, jak i w pozostałym dorobku. Habilitant prowadził badania dotyczące m.in. udziału PSP we wspieraniu systemu PRM, jakości wykonywania procedur medycznych przez strażaków, urazów i zagrożeń zawodowych, ekspozycji na czynniki szkodliwe, zachowań zdrowotnych oraz wybranych problemów zdrowia publicznego. Równocześnie rozwijał działalność dydaktyczną i ekspercką.

W mojej ocenie ważnym walorem tej ścieżki jest jej praktyczne zakorzenienie. Badania prowadzone przez Habilitanta dotyczą populacji, z którą ma on bezpośredni kontakt zawodowy, co ułatwia formułowanie pytań badawczych o znaczeniu aplikacyjnym. Jednocześnie należy podkreślić, że w okresie po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant wyraźnie zwiększył udział w działalności typowo akademickiej: publikuje w czasopismach recenzowanych, uczestniczy w projektach badawczych, odbywa staże naukowe, recenzuje artykuły, angażuje się w dydaktykę i opiekę nad młodszymi badaczami.

## 3. Osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę postępowania

Podstawą postępowania habilitacyjnego jest cykl dziesięciu powiązanych tematycznie publikacji pt. **„Zagrożenia zdrowotne i obciążenia psychofizyczne funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych”**. W skład wskazanego osiągnięcia naukowego wchodzą następujące publikacje:

**1. Dudziński Ł**, Czyżewski Ł, Kubiak T, Milczarczyk T. Causes of acoustic trauma among Polish State Fire Service officers: a review of incidents in 2015-2022. ACTA Neuropsychologica. 2023;21(2):117-124.

**2. Dudziński Ł**, Panczyk M, Kubiak T, Milczarczyk T. Sports-related injuries sustained by officers of the State Fire Service on duty – nationwide 7-year follow-up. Frontiers in Public Health. 2023;11:1-9.

**3. Dudziński Ł**, Czyżewski Ł, Kubiak T, Milczarczyk T. Accidents rate of the Polish State Fire Service officers during service in the years 2015-2022. Medycyna Pracy. 2023;74(6):469-477.

**4. Dudziński Ł**, Bihałowicz JS, Czyżewski Ł, Kasperczyk R, Kubiak T. Exposure of firefighters to carbon monoxide during rescue and fire-fighting interventions – a 6-year analysis. Acta Neuropsychologica. 2024;22(1):81-93.

**5. Dudziński Ł**, Czyżewski Ł, Panczyk M. Assessment of parameters reflecting the reactivity of the autonomic nervous system of Polish firefighters on the basis of a test in a smoke chamber. Frontiers in Public Health. 2024;12:1-10.

**6. Dudziński Ł**, Bihałowicz JS, Weiner M, Kasperczyk R, Kubiak T. Health threats to Polish firefighters during vehicle fires – analysis of fire and rescue operations in Poland in 2017-2022. Work – A Journal of Prevention, Assessment and Rehabilitation. 2025;80(2):930-939

**7. Dudziński Ł**, Kasperczyk R, Weiner M, Czyżewski Ł. Zoonotic health hazards to Polish firefighters during rescue and fire-fighting operations. Work – A Journal of Prevention, Assessment and Rehabilitation. 2025;80(3):1223-1230.

**8. Dudziński Ł**, Czyżewski Ł, Wyzgał J. Service-Related Musculoskeletal Injuries in Polish Firefighters: A 2021–2023 Accidents Analysis. Healthcare. 2025;13(6):684

**9. Dudziński Ł**, Tymiński J, Kubiak T, Czyzewski L, Wyzgal J, Gałązkowski R. Determinants of health status and health-related behaviors among polish firefighters: a nationwide survey-based study. Frontiers in Nutrition. 2025;12:1682811.

**10. Dudziński Ł**, Jaśkiewicz F, Kubiak T, Dudzińska M, Gałązkowski R, Czyżewski Ł. Occupational eye injuries of Polish firefighters - nationwide analysis of the causes. Scientific Reports of Fire University, 2025;11:7-22.

Cykl obejmuje wyłącznie prace oryginalne. Łączna punktacja wskazana przez Habilitanta wynosi **930 punktów MNiSzW**, a łączny **Impact Factor 19,6**.

Prace wchodzące w skład osiągnięcia zostały opublikowane w czasopismach o zróżnicowanej, ale w wielu przypadkach wysokiej pozycji w międzynarodowych rankingach. W szczególności na uwagę zasługują prace opublikowane w czasopiśmie *Frontiers in Public Health*, klasyfikowanym w kolejnych latach w najwyższych kwartylach, w tym Q1 [2, 5], oraz w *Frontiers in Nutrition*, również należącym do Q1 [9]. Pozostałe publikacje ukazały się m.in. w czasopismach klasyfikowanych jako Q2 [6, 7, 8] oraz Q3 [3], a także w czasopismach o bardziej specjalistycznym profilu [1, 4, 10]. Całościowo dobór czasopism należy ocenić pozytywnie i jako adekwatny do tematyki oraz charakteru przedstawionego osiągnięcia naukowego.

We wszystkich pracach Habilitant jest pierwszym i autorem korespondencyjnym, a deklarowany przez niego udział w przygotowaniu poszczególnych publikacjach wynosi od 55% do 80%.

## 4. Znaczenie naukowe i praktyczne osiągnięcia

Za istotny walor cyklu uważam jego wyraźny charakter aplikacyjny. Przedmiotem badań są problemy, które mogą być wykorzystane w planowaniu profilaktyki, szkolenia, organizacji służby oraz działań zmierzających do ograniczania ryzyka zdrowotnego funkcjonariuszy. Jest to szczególnie ważne w przypadku formacji, której zadania wykonywane są pod presją czasu, w zmiennych warunkach środowiskowych i przy występowaniu wielu jednoczesnych czynników ryzyka.

Na uwagę zasługuje również skala części analiz. W dokumentacji wskazano m.in. ogólnopolskie dane dotyczące wypadków i urazów, dane dotyczące aktywności sportowej strażaków oraz badania obejmujące szerszą populację funkcjonariuszy. Dzięki temu część wniosków może być odnoszona nie tylko do pojedynczej jednostki, lecz do szerszej populacji PSP.

Ważnym elementem cyklu jest publikacja dotycząca reaktywności autonomicznego układu nerwowego w warunkach komory dymowej. Projekt badawczy, którego Habilitant był kierownikiem i głównym wykonawcą, doprowadził do publikacji w Frontiers in Public Health. Włączenie tego badania do osiągnięcia pokazuje rozwój od analiz opartych na danych administracyjnych i zawodowych w kierunku badań wykorzystujących parametry fizjologiczne.

## 5. Ocena poszczególnych komponentów cyklu

W pierwszej pracy cyklu Habilitant analizował przyczyny urazów akustycznych wśród funkcjonariuszy PSP w latach 2015–2022. Analizą objęto dane dotyczące całej Polski. W badanym okresie odnotowano 7 zdarzeń, w których łącznie 11 strażaków doznało urazu akustycznego. Na podstawie uzyskanych wyników oraz analizy piśmiennictwa Habilitant wskazał na znaczenie profilaktyki narządu słuchu, właściwej organizacji pracy, przestrzegania procedur bezpieczeństwa oraz stosowania środków ochrony indywidualnej [1]. Na uwagę zasługuje fakt, że autor zwrócił uwagę przede wszystkim na nagłe, nieprzewidziane zdarzenia z czynnikiem akustycznym jako istotne źródło ryzyka zawodowego.

W kolejnej pracy przeanalizowano urazy związane z aktywnością sportową funkcjonariuszy PSP w latach 2015–2021 [2]. W całym kraju kontuzji doznało w tym okresie 11 332 funkcjonariuszy, w tym 4254 urazów związanych ze sportem, co stanowiło 37,5% ogółu poszkodowanych. Najbardziej obciążoną grupą wiekową byli strażacy w wieku 26–35 lat. Wykazano, że większość urazów związana była ze sportem drużynowym, a do najczęstszych przyczyn należały interakcje pomiędzy zawodnikami oraz brak właściwej rozgrzewki. Wyniki te mają również znaczenie praktyczne, wskazując na potrzebę odpowiedniego doboru dyscyplin sportowych, właściwego przygotowania do wysiłku oraz zapewnienia nadzoru instruktorskiego podczas zajęć [2].

Zagadnienie wypadkowości zostało następnie rozszerzone w trzeciej publikacji, w której dokonano kompleksowej analizy wypadków funkcjonariuszy PSP w latach 2015–2022 [3]. Badaniem objęto populację polskich strażaków pełniących służbę zarówno w systemie zmianowym, jak i codziennym. W analizowanym okresie wystąpiło 12 588 wypadków indywidualnych i zbiorowych. Większość zdarzeń miała miejsce podczas działań ratowniczo-gaśniczych oraz zajęć sportowych. Poza aktywnością sportową dominowały urazy związane z upadkami na śliskim lub nierównym podłożu, a najczęstszymi następstwami były złamania, skręcenia i stłuczenia, ze szczególnym udziałem urazów stawu skokowego. Interesującą obserwacją było również stwierdzenie znaczącego udziału wypadków powstających podczas czynności innych niż bezpośrednie interwencje ratownicze, co wskazuje na konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas wszystkich rodzajów obowiązków służbowych [3].

Kolejna publikacja [4] dotyczyła narażenia strażaków na tlenek węgla, stanowiący istotny czynnik ryzyka w środowisku pracy służb ratowniczych. Analizą objęto 28 766 zdarzeń z lat 2017–2022, w których potwierdzono obecność tlenku węgla. Zagrożenie zdrowotne funkcjonariuszy oceniano na podstawie czasu interwencji, liczby interweniujących zastępów oraz stężenia tlenku węgla. Wykazano istotne statystycznie różnice w czasie ekspozycji oraz średnim stężeniu tlenku węgla w analizowanych latach. Autor zwrócił również uwagę, że rzeczywista skala narażenia strażaków może być większa, ponieważ analiza nie obejmowała wszystkich zdarzeń pożarowych [4].

Na szczególną uwagę zasługuje piąta praca cyklu [5], w której Habilitant odszedł od analizy danych o wypadkach i ekspozycji, podejmując próbę oceny fizjologicznej reakcji organizmu strażaków na obciążenie występujące podczas testu w komorze dymowej. Do badania włączono 96 funkcjonariuszy, a do końcowej analizy zakwalifikowano 75 osób, które ukończyły całą procedurę i uzyskano kompletne dane. Zastosowanie analizy zmienności rytmu serca pozwoliło na ocenę reaktywności autonomicznego układu nerwowego. Wykazano m.in. zależność pomiędzy stażem służby a wartościami tętna, którą Habilitant interpretuje jako możliwy przejaw adaptacji układu krążenia do powtarzających się obciążeń wysiłkowych i stresu zawodowego [5].

Istotnym uzupełnieniem cyklu jest szósta publikacja [6], poświęcona zagrożeniom zdrowotnym podczas pożarów pojazdów. W latach 2017–2022 w systemie SWD PSP odnotowano 55 422 interwencje PSP związane z pożarami pojazdów. Średni czas ekspozycji strażaków na czynniki pożarowe wynosił około 80 minut, przy czym dłuższe działania obserwowano podczas pożarów pojazdów ciężarowych. Autor zwrócił uwagę nie tylko na klasyczne zagrożenia związane z dymem, gazami i produktami spalania, ale także na nowe wyzwania związane z rosnącą liczbą pojazdów z napędem elektrycznym, w tym trudny dostęp do ogniw oraz specyfikę produktów spalania [6].

W siódmej pracy [7] przedstawiono natomiast mniej oczywisty, ale istotny obszar zagrożeń zdrowotnych strażaków, związany z interwencjami dotyczącymi zwierząt. W latach 2020–2022 w całej Polsce zarejestrowano 67 urazów pochodzenia zwierzęcego, obejmujących m.in. pogryzienia, podrapania, użądlenia i ukąszenia. Interwencje dotyczące zwierząt stanowiły 8,8% ogółu interwencji strażaków w analizowanym okresie. Szczególnie narażone na urazy były dłonie, pomimo stosowania środków ochrony indywidualnej. Wyniki te wskazują, że zakres zagrożeń zdrowotnych w służbie

PSP wykracza poza typowe czynniki związane z pożarami i obejmuje również zagrożenia biologiczne i urazowe wynikające ze specyfiki działań ratowniczych [7].

W ósmej publikacji [8] Habilitant skoncentrował się na urazach kostno-stawowych związanych ze służbą. W analizowanym okresie zarejestrowano 3934 zagrożenia zdrowotne w całej Polsce, z czego 1944 zdarzenia odpowiadały przyjętym kryteriom analizy. Wykazano istotne zależności pomiędzy przyczyną urazu a jego rodzajem, porą roku oraz lokalizacją. Złamania najczęściej związane były z pracami techniczno-konserwacyjnymi, natomiast skręcenia występowały przede wszystkim podczas działań ratowniczo-gaśniczych. W okresie letnim znaczący udział miały urazy podczas aktywności sportowej, jesienią podczas prac techniczno-konserwacyjnych, natomiast zimą podczas działań ratowniczo-gaśniczych. Wyniki wskazują zatem na zróżnicowanie profilu urazowości w zależności od charakteru wykonywanych czynności oraz sezonu [8].

Cennym rozszerzeniem analiz urazowości jest dziewiąta publikacja [9], w której oceniono indywidualne zachowania zdrowotne strażaków. Badaniem objęto 856 funkcjonariuszy z całej Polski, a do analizy zakwalifikowano 817 kompletnych kwestionariuszy. Analizowano m.in. sposób żywienia, stosowanie używek, sen, aktywność fizyczną, utrzymywanie prawidłowego BMI, korzystanie z badań kontrolnych oraz subiektywną ocenę własnego stanu zdrowia. Wykazano, że staż pracy miał istotny wpływ na rodzaj stosowanej diety, natomiast funkcjonariusze zajmujący stanowiska dowódcze częściej stosowali suplementację witaminą D, rzadziej palili papierosy i częściej deklarowali zadowolenie ze swojego stanu zdrowia. Jednocześnie aż 58% badanych miało BMI ≥25, a w grupie wiekowej 41–50 lat odsetek ten wynosił 74%, przy czym 20% badanych w tej grupie miało BMI ≥30. Wyniki te wskazują na potrzebę uwzględniania również indywidualnych zachowań zdrowotnych w działaniach profilaktycznych kierowanych do funkcjonariuszy PSP [9].

Cykl zamyka publikacja dotycząca urazów narządu wzroku [10]. Analizą objęto wypadki związane ze służbą w latach 2021–2023, w których zarejestrowano 83 urazy narządu wzroku. Nie wykazano istotnego statystycznie wpływu przyczyny, rodzaju ani pory dnia urazu na długość niezdolności do pełnienia służby. Najczęstszą przyczyną urazu było ciało obce. Na uwagę zasługuje obserwacja, że ponad połowa urazów narządu wzroku występowała podczas wykonywania obowiązków innych niż

bezpośrednie działania ratowniczo-gaśnicze, w szczególności podczas prac techniczno-konserwacyjnych. Wynik ten wskazuje na potrzebę zwracania uwagi na ochronę narządu wzroku również podczas czynności, które mogą być postrzegane jako mniej ryzykowne niż bezpośrednie działania ratownicze [10].

**Podsumowując, przedstawione wyniki tworzą spójny i wieloaspektowy obraz zagrożeń zdrowotnych występujących w służbie funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej.** Na szczególne podkreślenie zasługuje szeroki zakres analiz – od wypadków i urazów, poprzez narażenie na czynniki toksyczne i obciążenie fizjologiczne, aż po zagrożenia biologiczne oraz indywidualne zachowania zdrowotne. Wartością cyklu jest również wykorzystanie danych obejmujących populację funkcjonariuszy PSP z całego kraju, co pozwala na ocenę analizowanych problemów w skali całej formacji. Poszczególne prace wzajemnie się uzupełniają, pokazując, że bezpieczeństwo zdrowotne strażaka jest determinowane nie przez jeden czynnik, lecz przez współwystępowanie wielu rodzajów obciążeń związanych zarówno z charakterem działań ratowniczo-gaśniczych, jak i z innymi obowiązkami realizowanymi w toku służby.

Z punktu widzenia praktyki wyniki cyklu mają również znaczenie aplikacyjne, ponieważ pozwalają wskazać obszary wymagające szczególnej uwagi w zakresie profilaktyki – m.in. zapobiegania urazom sportowym i kostno-stawowym, ochrony przed czynnikami toksycznymi, ochrony słuchu i wzroku, ograniczania zagrożeń związanych z kontaktem ze zwierzętami oraz kształtowania prawidłowych zachowań zdrowotnych. Osiągnięcie należy zatem ocenić jako **spójne tematycznie, konsekwentnie rozwijane i istotne zarówno z poznawczego, jak i praktycznego punktu widzenia**.

Pewnym uzupełnieniem przedstawionego cyklu mogłaby być **publikacja o charakterze przeglądowym**, która syntetyzowałaby wyniki uzyskane we wszystkich przedstawionych pracach i odnosiła je do aktualnego stanu wiedzy dotyczącego zagrożeń zdrowotnych oraz obciążeń psychofizycznych funkcjonariuszy PSP. Takie opracowanie pozwoliłoby na jeszcze szersze spojrzenie na poszczególne wyniki, wskazanie ich wzajemnych zależności oraz określenie najważniejszych kierunków dalszych badań. **W mojej ocenie praca przeglądowa zamykająca cykl stanowiłaby bardzo dobre i wartościowe podsumowanie osiągnięcia Habilitanta, dodatkowo**

**podkreślając jego spójność oraz znaczenie dla rozwoju wiedzy dotyczącej zdrowia i bezpieczeństwa funkcjonariuszy PSP.** Nie traktuję jednak braku takiego opracowania jako istotnego mankamentu przedstawionego osiągnięcia – byłoby ono raczej jego wartościowym uzupełnieniem i naturalnym kolejnym etapem rozwoju podjętej przez Habilitanta problematyki badawczej.

## 6. Samodzielność naukowa Habilitanta

Istotnym elementem oceny osiągnięcia habilitacyjnego jest samodzielność naukowa. W tym zakresie dokumentacja przedstawiona przez Habilitanta dostarcza wielu argumentów przemawiających za rozwijaniem się przez niego w kierunku samodzielnego badacza.

We wszystkich dziesięciu publikacjach cyklu Habilitant występuje jako pierwszy i autor korespondencyjny. Deklarowany udział wynosi od **55%** do **80%**.

Obejmował on przede wszystkim przygotowanie koncepcji i projektu badań, zbieranie oraz interpretację danych, przygotowanie manuskryptów i opracowanie piśmiennictwa, a w przypadku badania dotyczącego reaktywności autonomicznego układu nerwowego również przygotowanie dokumentacji do oceny bioetycznej. Na podstawie przedstawionej dokumentacji można zatem uznać, że Habilitant miał **wiodący, merytorycznie istotny i wieloetapowy udział w realizacji całego cyklu**, obejmujący zarówno etap koncepcyjny, badawczy, jak i przygotowanie publikacji do druku. Szczególnie istotne jest, że jego udział nie ograniczał się do jednej kategorii czynności, lecz obejmował zasadnicze elementy procesu badawczego.

Szczególnie ważne jest zestawienie tych informacji z działalnością projektową. Habilitant był kierownikiem i głównym wykonawcą projektu uczelnianego PB/10/2022 dotyczącego reaktywności autonomicznego układu nerwowego funkcjonariuszy PSP. Efektem projektu była publikacja wchodząca w skład osiągnięcia habilitacyjnego.

Wskazuje to na przejście od roli uczestnika badań do roli osoby inicjującej i prowadzącej własne przedsięwzięcie badawcze. Jest to istotny element rozwoju samodzielności naukowej.

## 7. Dorobek naukowy poza osiągnięciem habilitacyjnym

Dorobek Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora obejmuje 67 publikacji w recenzowanych czasopismach, w tym 63 prace oryginalne, 2 prace poglądowe/przeglądowe i 2 opisy przypadków. W

dokumentacji wskazano łączny Impact Factor 56,01 oraz 4550 punktów MNiSW. Tabela dorobku wskazuje 45 pierwszych autorstw, natomiast w części opisowej Autoreferatu pojawia się liczba 46; traktuję tę różnicę jako drobną niejednoznaczność dokumentacyjną, niemającą wpływu na zasadniczą ocenę rozmiaru dorobku.

Wskaźniki cytowań podane według stanu na 11 lutego 2026 r. wynosiły: 36 cytowań i h=4 w Scopus, 28 cytowań i h=3 w Web of Science, 77 cytowań i h=5 w Google Scholar oraz 97 cytowań i h=5 w ResearchGate. Wskaźniki te należy oczywiście interpretować z uwzględnieniem stosunkowo krótkiego okresu od uzyskania stopnia doktora oraz profilu dyscypliny, w której dynamika cytowań może być niższa niż w niektórych innych obszarach nauk biomedycznych. Na uwagę zasługuje również pozycja czasopism, w których Habilitant publikował swoje prace. W analizie bibliometrycznej wykazano 7 publikacji w czasopismach Q1, 6 w Q2, 3 w Q3 oraz 15 w Q4, przy czym dla pozostałych publikacji klasyfikacja kwartylowa nie została wskazana. Szczególnie korzystnie należy ocenić obecność 13 publikacji w czasopismach należących do dwóch najwyższych kwartylów Q1–Q2. Wynik ten należy ocenić pozytywnie, wskazuje bowiem na obecność części dorobku publikacyjnego Habilitanta w czasopismach o dobrej i wysokiej pozycji w swoich obszarach tematycznych.

Poza cyklem habilitacyjnym dorobek obejmuje kilka wyraźnych obszarów. Pierwszy dotyczy wsparcia systemu PRM przez jednostki Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG), w tym medycznych działań ratowniczych i izolowanych zdarzeń ratownictwa medycznego. Drugi obejmuje zagrożenia zdrowotne funkcjonariuszy PSP. Kolejne dotyczą m.in. edukacji z zakresu pierwszej pomocy i bezpieczeństwa oraz trendów zakupowych środków farmaceutycznych - preparatów dostępnych bez recepty (OTC, ang. *over-the-counter*)".

Na szczególne odnotowanie zasługuje publikowanie także poza wąsko rozumianą tematyką strażacką. Przykładem są prace dotyczące epidemiologii wszawicy wśród młodzieży oraz wykorzystania produktów przeciwalergicznych OTC, w tym publikacja w Frontiers in Pharmacology. Świadczy to o zdolności Habilitanta do przenoszenia własnego doświadczenia badawczego na inne problemy zdrowia publicznego.

## 8. Rozwój międzynarodowy i współpraca naukowa

Ważnym elementem rozwoju naukowego i zawodowego Habilitanta po uzyskaniu stopnia doktora były staże zagraniczne i krajowe. Na szczególne podkreślenie zasługuje **sześciomiesięczny staż w Department of Oxycology and Emergency Care Uniwersytetu w Peczu na Węgrzech**, realizowany w okresie od 20 września 2024 r. do 20 marca 2025 r. Ze względu na czas trwania, jasno określoną problematykę oraz bezpośrednie powiązanie z działalnością naukową pobyt ten w **pełni nosi znamiona stażu naukowego**. Jego tematyka obejmowała obciążenie psychofizyczne personelu służb ratunkowych oraz funkcjonowanie służb ratunkowych. Istotnym efektem tego pobytu były dwie publikacje naukowe: **Dudziński Ł, Pandur A, Bence B, Grochowska J, Bikki D, Gałązkowski R, Czyżewski Ł. „Autonomic Nervous System Reactivity During Simulated Cardiopulmonary Resuscitation in Firefighters and Healthcare Workers: Short-term Heart Rate Variability Study." Acta Neuropsychologica, 2026; 1(23): 27–39** oraz **Kubiak T, Dudziński Ł, Attila P, Bence B, Czyżewski Ł. „Emergency Medical Response Systems in the European Union: A Qualitative Comparative Study with Practical Recommendations for Civil Protection Reform in Poland." Emergency Medical Service. Ratownictwo Medyczne, 2025; 12(3): 145–151**.

Kolejny pobyt zagraniczny Habilitant odbył w okresie od 19 maja do 20 czerwca 2025 r. w **Institute for Disaster Management, Faculty of Law Enforcement, Ludovika University of Public Service w Budapeszcie**. Tematyka pobytu obejmowała nowe technologie wykorzystywane przez służby ratunkowe podczas interwencji w Polsce i na Węgrzech. Efektem tego pobytu była publikacja **Dudziński Ł, Fellner R, Grochowska J, Weiner M, Pantya P, Restas A, Kubiak T, Czyżewski Ł. „Rising Use of Unmanned Aerial Vehicles in Water Rescue Operations: A Nationwide Study from Poland." Scientific Reports of Fire University, 2025; 2(96): 151–165**. Pobyt ten zaowocował również aktywnością konferencyjną – Habilitant uczestniczył w VIII Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Technicznej „Zarządzanie bezpieczeństwem w technikach, technologiach i polityce transportowej", podczas której przedstawił wystąpienie dotyczące wykorzystania bezzałogowych statków powietrznych w ratownictwie na obszarach wodnych w praktyce polskich strażaków.

Uzupełnieniem tej aktywności był **krajowy staż w Morskiej Służbie Poszukiwania i Ratownictwa (SAR) w Gdyni**, odbyty w okresie od 15 czerwca do 15 lipca 2025 r. Tematyka stażu obejmowała techniki ratownicze i zasady bezpieczeństwa podczas realizacji procedur ratowniczych na otwartym morzu, a także zagrożenia zdrowotne i obciążenie psychofizyczne ratowników SAR. Efektem tego pobytu była publikacja **Dudziński Ł, Kubiak T, Kłuska S, Czyżewski Ł. „Service-related health risks among maritime search and rescue (SAR) personnel: a questionnaire survey." Health Problems of Civilization, 2026, online first, DOI: 10.5114/hpc.2025.157928**.

Całość tej aktywności oceniam pozytywnie. Należy jednak rozróżnić **sześciomiesięczny pobyt w Uniwersytecie w Peczu, który w pełni odpowiada charakterowi stażu naukowego**, od krótszych, około miesięcznych pobytów w Budapeszcie i Morskiej Służbie Poszukiwania i Ratownictwa, które należy traktować przede wszystkim jako formy poszerzania doświadczenia zawodowego i naukowego oraz rozwijania współpracy. Na korzyść wszystkich tych pobytów przemawia ich wyraźne powiązanie z aktywnością badawczą Habilitanta oraz uzyskane efekty w postaci publikacji naukowych i aktywności konferencyjnej. Nie były to zatem pobyty wyłącznie formalne czy szkoleniowe, lecz stanowiły element rzeczywistego rozwoju jego warsztatu naukowego i poszerzania współpracy międzyinstytucjonalnej.

Jednocześnie należy zauważyć, że **umiędzynarodowienie aktywności naukowej jest stosunkowo nowym elementem rozwoju Habilitanta**. W dalszej karierze szczególnie istotne będzie zatem utrwalanie nawiązanych kontaktów i przekształcanie ich w trwałą współpracę naukową, zwłaszcza poprzez realizację wspólnych, wieloośrodkowych projektów badawczych oraz przygotowywanie kolejnych publikacji z udziałem partnerów zagranicznych. Kierunek ten jest zgodny z deklarowanymi przez Habilitanta planami kontynuowania współpracy z ośrodkami, w których realizował staże, oraz rozwijania badań wieloośrodkowych z udziałem partnerów z państw Grupy Wyszehradzkiej.

## 9. Udział w projektach badawczych

Dokumentacja wskazuje na kierowanie projektem PB/10/2022 oraz udział w projekcie FIREGUARD dotyczącym ochrony osobistej służb ratowniczych KSRG. W przypadku projektu PB/10/2022 szczególnie istotne jest pełnienie przez Habilitanta funkcji kierownika i głównego wykonawcy.

W ocenie aktywności projektowej należy uwzględnić fakt, że rozwój w tym obszarze jest procesem. Habilitant ma już doświadczenie w kierowaniu własnym projektem, ale w dokumentacji nie wykazuje szerokiego portfela dużych, konkurencyjnych projektów krajowych lub międzynarodowych, w których pełniłby funkcję kierownika. Nie traktuję tego jako istotnego mankamentu, lecz jako naturalny kierunek dalszego rozwoju po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego.

Warto oczekiwać, że doświadczenia zdobyte podczas własnego projektu, staży zagranicznych oraz współpracy interdyscyplinarnej pozwolą Habilitantowi w kolejnych latach rozszerzyć aktywność projektową o większe zespoły, badania wieloośrodkowe i konkursowe projekty międzynarodowe.

## 10. Recenzowanie prac naukowych i aktywność środowiskowa

Bardzo wyraźnym elementem aktywności środowiskowej jest recenzowanie prac naukowych. Od 2023 r. Habilitant wykonał 57 recenzji artykułów dla czasopism krajowych i międzynarodowych. Wśród nich znajdują się m.in. Critical Care Innovations, WORK, Health Problems of Civilization, Signa Vitae, Frontiers in Medicine, Frontiers in Public Health oraz inne czasopisma związane z medycyną, zdrowiem publicznym, ratownictwem i bezpieczeństwem.

Liczba recenzji, szczególnie z wyraźnym wzrostem w 2025 r., wskazuje na rosnące zaufanie redakcji czasopism do kompetencji Habilitanta. Aktywność ta ma również znaczenie dla rozwoju warsztatu naukowego, ponieważ recenzowanie wymaga krytycznej oceny pytań badawczych, metod, interpretacji wyników i sposobu prezentowania danych.

W tym miejscu zwracam uwagę na jedną informację, która pojawiła się w dokumentacji i wymaga uzupełnienia o aktualny kontekst. W wykazie osiągnięć naukowych, w części dotyczącej członkostwa w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism, Habilitant wskazuje „Nie dotyczy". Aktualna strona redakcyjna czasopisma „Health Problems of Civilization" wskazuje natomiast dr. Łukasza Dudzińskiego jako Topic Editora w obszarze „Health Sciences, Emergency Medicine". Funkcja ta jest zatem obecnie wykazywana przez samo czasopismo. [informacja zweryfikowana na stronie redakcyjnej czasopisma, stan na 2.10.2026 r.]

„Health Problems of Civilization" jest kwartalnikiem recenzowanym wydawanym przez John Paul II University in Biała Podlaska. Aktualna strona czasopisma podaje dla 2025 r. CiteScore 0,7, Impact

Factor 0,4 oraz 20 punktów MNiSW. Czasopismo ma charakter międzynarodowy i jest obecne w obiegu bibliograficznym właściwym dla nauk o zdrowiu. [informacja zweryfikowana na stronie czasopisma, stan na 2.10.2026 r.]

Rozbieżność pomiędzy dokumentacją habilitacyjną a aktualną informacją redakcyjną nie powinna, moim zdaniem, być traktowana jako uchybienie o znaczeniu zasadniczym. Dokumentacja habilitacyjna odzwierciedla stan aktywności na określonym etapie przygotowywania postępowania, natomiast funkcja redaktora tematycznego jest elementem późniejszego rozwoju aktywności środowiskowej. Z punktu widzenia oceny dorobku jest to raczej korzystne uzupełnienie obrazu kariery Habilitanta.

Co ważne, funkcja Topic Editora jest bezpośrednio związana z jego specjalizacją w zakresie nauk o zdrowiu i medycyny ratunkowej. W połączeniu z 57 recenzjami tworzy ona logiczną sekwencję rozwoju: autor publikacji – recenzent prac naukowych – osoba uczestnicząca w procesie redakcyjnym czasopisma naukowego. Uważam, że należy tę informację odnotować jako przejaw postępującego rozwoju naukowego i zwiększania udziału Habilitanta w funkcjonowaniu środowiska naukowego.

## 11. Członkostwo w towarzystwach naukowych i aktywność konferencyjna

Habilitant jest członkiem Polskiego Towarzystwa Nadciśnienia Tętniczego, Polskiego Towarzystwa Medycyny Ratunkowej oraz Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa. Członkostwo to jest zgodne z profilem jego działalności.

Aktywność konferencyjna jest regularna. Habilitant wykazuje czynny udział w **11 konferencjach** krajowych i międzynarodowych. Zdecydowana większość z nich miała charakter krajowy – odbywały się m.in. w Szczecinie, Bydgoszczy, Karpaczu, Wrocławiu, Poznaniu, Łodzi i Szczyrku. Jedna z konferencji miała charakter zagraniczny – była to konferencja **„New Dimention in Healthcare" w Peczu na Węgrzech**, podczas której Habilitant zaprezentował poster dotyczący udziału polskich strażaków w działaniach związanych z medycznym pociągiem transportującym poszkodowanych z Ukrainy.

Na uwagę zasługuje przy tym **różnorodna forma aktywnego udziału Habilitanta w konferencjach**. Obejmowała ona zarówno prezentacje plakatowe i posterowe **(6)**, jak i wystąpienia

ustne **(5)** oraz udział w warsztatacie **(1)**. W jednym przypadku poster został wyróżniony przez organizatorów – podczas 29. Zimowej Konferencji Medycyny Ratunkowej i Intensywnej Terapii w Karpaczu – natomiast podczas IX Central European Emergency Medicine Congress w Łodzi zgłoszenie Habilitanta zajęło **drugie miejsce w konkursie na najlepszy plakat**.

Pozytywnie należy ocenić fakt, że Habilitant nie ograniczał swojej aktywności do biernego uczestnictwa w konferencjach, lecz podejmował również **funkcje w komitetach naukowych**. W dokumentacji wykazano jego udział jako **członka komitetu naukowego** V Kongresu Ratownictwa Wodnego w Szczecinie w 2023 r. oraz konferencji „Ratownictwo Medyczne w Praktyce" w Bydgoszczy w latach **2023, 2024 i 2025**. Łącznie oznacza to udział w pracach komitetów naukowych **czterech edycji konferencji**.

Warto podkreślić, że aktywność konferencyjna Habilitanta jest tematycznie spójna z jego zainteresowaniami naukowymi. Prezentowane prace dotyczyły m.in. ratownictwa wodnego, obciążeń fizycznych ratowników, zdarzeń CBRNE, współpracy KSRG, wykorzystania dronów w ratownictwie, interwencji wobec dzieci, zdarzeń medycznych w praktyce PSP oraz farmakoterapii w interwencjach Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. W kilku przypadkach wystąpienia konferencyjne stanowiły również etap upowszechniania wyników badań, które następnie zostały rozwinięte w formie publikacji naukowych. W dalszym rozwoju można jednak oczekiwać stopniowego rozszerzania obecności na konferencjach interdyscyplinarnych, szczególnie z zakresu zdrowia publicznego, medycyny pracy, fizjologii wysiłku, ergonomii i bezpieczeństwa pracy.

## 12. Działalność ekspercka

Na uwagę zasługuje udział Habilitanta w pracach **zespołów eksperckich powoływanych przez Komendanta Głównego PSP oraz Komendanta Wojewódzkiego PSP w Lublinie**. Aktywność ta stanowi szczególnie wartościowe połączenie jego doświadczenia zawodowego, wieloletniej praktyki w PSP i ratownictwie medycznym oraz działalności naukowej.

Habilitant został **decyzją nr 25 z dnia 7 maja 2021 r. powołany przez Komendanta Głównego PSP do zespołu roboczego zajmującego się aktualizacją „Zasad Organizacji Ratownictwa Medycznego w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym"**. Prace zespołu zakończyły się opracowaniem zaktualizowanych zasad, które zostały wprowadzone do powszechnego stosowania w

KSRG 30 lipca 2021 r. Udział w tym przedsięwzięciu należy ocenić wysoko, ponieważ dotyczył bezpośrednio organizacji i funkcjonowania ratownictwa medycznego w strukturach PSP, a więc obszaru ściśle odpowiadającego zarówno doświadczeniu zawodowemu Habilitanta, jak i jego zainteresowaniom naukowym.

Kolejnym obszarem działalności eksperckiej był udział, na podstawie **decyzji nr 41 z dnia 11 lipca 2022 r.**, w stałym zespole roboczym Komendanta Głównego PSP. Zadaniem zespołu było opracowanie koncepcji **szkolenia ratowników kwalifikowanej pierwszej pomocy, rozwoju ratownictwa medycznego w KSRG oraz standardu pojazdu wsparcia medycznego dla potrzeb KSRG**, a także przygotowanie rozwiązań dla Państwowej Straży Pożarnej w związku z projektem ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. W dokumentacji wskazano, że rozwiązania te znalazły następnie odzwierciedlenie w **ustawie z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej**.

Istotnym z punktu widzenia nauk o zdrowiu był również udział Habilitanta, na podstawie **decyzji nr 22 z dnia 11 marca 2022 r.**, w pracach zespołu roboczego dotyczącego opracowania **zaleceń w zakresie czyszczenia odzieży strażaków PSP oraz strażaków-ratowników OSP z zanieczyszczeń chemicznych powstałych podczas pożaru**, w ramach profilaktyki onkologicznej funkcjonariuszy PSP. Zakres tego zadania pozostaje szczególnie blisko związany z problematyką osiągnięcia habilitacyjnego, obejmującego zagrożenia zdrowotne i obciążenia psychofizyczne funkcjonariuszy PSP.

Warto również wskazać na działalność Habilitanta na poziomie **Komendy Wojewódzkiej PSP w Lublinie**. Decyzją nr 4/2020 z dnia 29 stycznia 2020 r. został on powołany do zespołu roboczego zajmującego się opracowaniem **pilotażowego programu zdrowotnego kompleksowej diagnostyki onkologicznej dla pracowników i funkcjonariuszy PSP w województwie lubelskim**. Na podstawie opracowanej koncepcji przeprowadzono rekrutację funkcjonariuszy do programu, a następnie, przy współpracy z Kliniką Pneumonologii, Onkologii i Alergologii Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, w pierwszym kwartale 2022 r. skierowano pierwszą grupę funkcjonariuszy na diagnostykę obrazową klatki piersiowej, obejmującą niskodawkową tomografię komputerową płuc.

Działalność ekspercka Habilitanta ma zatem **wymiar praktyczny i systemowy**. Nie ograniczała się do opiniowania zagadnień o charakterze jednostkowym, lecz obejmowała udział w opracowywaniu zasad organizacji ratownictwa medycznego w KSRG, koncepcji szkolenia i wyposażenia medycznego, rozwiązań związanych z ochroną ludności, profilaktyką zdrowotną oraz ograniczaniem zagrożeń zdrowotnych strażaków.

**Działalność ekspercką Habilitanta oceniam pozytywnie.** Jej znaczenie wykracza poza indywidualny rozwój zawodowy, ponieważ udział w pracach zespołów powoływanych przez kierownictwo PSP umożliwiał wykorzystanie jego kompetencji w procesach związanych z organizacją i doskonaleniem systemu ratownictwa oraz ochroną zdrowia funkcjonariuszy. Jest to również dobry przykład praktycznego oddziaływania jego aktywności naukowej i zawodowej na funkcjonowanie służb ratowniczych.

## 13. Działalność dydaktyczna

Działalność dydaktyczna Habilitanta jest rozbudowana i obejmuje przede wszystkim kształcenie studentów kierunków medycznych i związanych z ratownictwem. Prowadził zajęcia na kierunku Ratownictwo Medyczne, Pielęgniarstwo oraz Farmacja, w tym wykłady i ćwiczenia z kwalifikowanej pierwszej pomocy, medycyny ratunkowej, podstawowych zabiegów medycznych, procedur ratunkowych, badań naukowych w ratownictwie i innych przedmiotów praktycznych.

Od 2022 r. prowadzi zajęcia na Akademii Pożarniczej w Warszawie, a od 2025 r. także na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym. Jest również recenzentem prac dyplomowych.

Ważnym elementem działalności dydaktycznej jest promotorstwo. Habilitant był promotorem dziewięciu zakończonych prac dyplomowych (licencjackich) na kierunku Ratownictwo Medyczne, a obecnie jest promotorem dziesięciu prac dyplomowych (licencjackich) w Akademii Pożarniczej.

Szczególnie istotne z punktu widzenia rozwoju akademickiego jest pełnienie funkcji promotora pomocniczego w trzech przewodach/postępowaniach doktorskich. Oznacza to, że Habilitant stopniowo wchodzi również w obszar kształcenia na poziomie doktorskim.

Dydaktykę Habilitanta należy ocenić jako dobrze powiązaną z jego praktyką zawodową i dorobkiem naukowym. Jej charakter jest przede wszystkim praktyczny i odpowiada specyfice kierunków medycznych oraz ratowniczych. Jednocześnie naturalnym kolejnym etapem rozwoju będzie

zwiększanie udziału w kształceniu doktorantów oraz rozwijanie samodzielnego prowadzenia projektów dydaktycznych i programowych.

## 14. Działalność organizacyjna

W zakresie działalności organizacyjnej Habilitant wykazuje przede wszystkim udział w komitetach naukowych konferencji. Uczestniczył w pracach komitetów czterech konferencji, w tym wydarzeń związanych z ratownictwem wodnym i ratownictwem medycznym.

Jest to aktywność wartościowa, choć jej skala pozostaje umiarkowana w porównaniu z najbardziej rozbudowanymi formami działalności organizacyjnej spotykanymi w środowisku akademickim. Habilitant nie wykazuje w przedstawionej dokumentacji szerokiego zakresu funkcji kierowniczych związanych z organizacją dużych jednostek naukowych, kongresów czy zespołów akademickich. Nie traktuję tego jednak jako istotnej słabości. Przy uwzględnieniu jego równoległej aktywności zawodowej, naukowej i dydaktycznej udział w komitetach naukowych stanowi racjonalny element budowania pozycji środowiskowej.

W kolejnych latach zasadne byłoby dalsze zwiększanie aktywności organizacyjnej, zwłaszcza poprzez podejmowanie funkcji koordynacyjnych i kierowniczych w przedsięwzięciach naukowych.

## 15. Popularyzacja nauki

Na szczególne wyróżnienie zasługuje działalność popularyzatorska. Habilitant jest autorem 17 publikacji w „Przeglądzie Pożarniczym", z czego w 15 występuje jako pierwszy autor, a w 16 jako autor korespondencyjny. Czasopismo ma szeroki zasięg w środowisku ochrony przeciwpożarowej i dociera do jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz instytucji związanych z bezpieczeństwem i zarządzaniem kryzysowym.

Publikacje te dotyczą m.in. kwalifikowanej pierwszej pomocy, interwencji strażaków, zagrożeń zdrowotnych, wykorzystania specjalistycznego sprzętu, edukacji młodzieży i prewencji. Choć publikacje popularyzatorskie nie są uwzględniane w systemie punktacji MNiSW tak jak publikacje naukowe, ich praktyczny zasięg może być znaczny.

W tym miejscu należy wyraźnie rozróżnić wartość naukową i wartość społeczną. Publikacje w „Przeglądzie Pożarniczym" nie powinny zastępować publikacji naukowych w ocenie dorobku

badawczego, ale stanowią wartościowe uzupełnienie działalności Habilitanta. Umożliwiają bowiem przekazywanie wyników i wiedzy osobom bezpośrednio wykonującym zadania ratownicze.

## 16. Delikatna, wyważona ocena elementów wymagających dalszego rozwoju

Całościowa ocena dorobku Habilitanta jest korzystna, jednak recenzja habilitacyjna powinna uwzględniać również elementy, które mogą stanowić kierunki dalszego rozwoju.

Po pierwsze, aktywność organizacyjna Habilitanta jest obecna, lecz koncentruje się przede wszystkim na udziale w komitetach naukowych konferencji. W przyszłości można oczekiwać podejmowania bardziej samodzielnych funkcji organizacyjnych i koordynacyjnych.

Po drugie, członkostwo w towarzystwach naukowych jest zgodne z profilem badawczym, ale w dokumentacji nie wykazano pełnienia znaczących funkcji w ich władzach. Należy to traktować raczej jako potencjalny kierunek dalszego rozwoju środowiskowego niż jako brak.

Po trzecie, aktywność projektowa ma już ważny punkt w postaci kierowania własnym projektem, jednak jej dalsze wzmocnienie poprzez pozyskiwanie większych projektów konkursowych, wieloośrodkowych i międzynarodowych byłoby pożądanym etapem rozwoju.

Po czwarte, umiędzynarodowienie kariery wyraźnie się rozwija, ale jest to proces stosunkowo świeży. Staże na Węgrzech i współpraca z zagranicznymi partnerami przyniosły już konkretne rezultaty publikacyjne. Kolejnym krokiem powinno być utrwalanie tych relacji.

Po piąte, działalność dydaktyczna jest szeroka i dobrze związana z praktyką, ale dotychczas koncentruje się głównie na poziomie studiów pierwszego stopnia. Trzy funkcje promotora pomocniczego w postępowaniach doktorskich wskazują, że Habilitant rozwija się również w tym kierunku. W przyszłości warto oczekiwać dalszego zwiększania samodzielności w kształceniu doktorantów.

Po szóste, dokumentacja naukowa zawiera drobne niejednoznaczności ilościowe, jak wskazana w części opisowej liczba 46 pierwszych autorstw przy 45 pierwszych autorstwach wynikających z tabeli. Jest to kwestia porządkowa, którą warto w przyszłości ujednolicić, ale nie wpływa ona na zasadniczą ocenę wielkości i charakteru dorobku.

Po siódme, w zakresie członkostwa w komitetach redakcyjnych i radach naukowych dokumentacja habilitacyjna zawiera wskazanie „Nie dotyczy", podczas gdy aktualna strona „Health Problems of

Civilization" wskazuje Habilitanta jako Topic Editora w zakresie nauk o zdrowiu i medycyny ratunkowej. Traktuję tę różnicę jako przejaw dynamicznego rozwoju aktywności, a nie jako istotne uchybienie. Przeciwnie, informacja ta wzbogaca aktualny obraz jego aktywności środowiskowej. [informacja zweryfikowana na stronie redakcyjnej czasopisma, stan na 2.10.2026 r.]

Wreszcie, sam Habilitant wskazuje ograniczenia swoich badań, w szczególności brak dostępu do pełnej dokumentacji medycznej i danych dotyczących leczenia, hospitalizacji oraz czasu niezdolności do służby. Wskazuje również potrzebę dalszych badań nad stresem, utworzenia lepszych rejestrów oraz rozszerzenia obserwacji o działania polskich strażaków poza granicami kraju. Uważam, że takie samoograniczenie i wskazanie kierunków dalszych badań należy ocenić pozytywnie, ponieważ świadczy o świadomości granic dotychczasowego dorobku.

## 17. Perspektywy dalszego rozwoju naukowego

Perspektywy rozwoju naukowego Habilitanta są dobrze widoczne w przedstawionym materiale. Jego dotychczasowe badania stworzyły podstawę do rozwijania kilku powiązanych kierunków.

Pierwszym z nich może być rozwój badań klinicznych i prospektywnych nad zdrowiem funkcjonariuszy PSP, w tym połączenie danych o zdarzeniach służbowych z informacjami medycznymi. Pozwoliłoby to przejść od analizy incydentów do pełniejszego określania ich konsekwencji zdrowotnych.

Drugim kierunkiem jest pogłębienie badań nad stresem i obciążeniem psychofizycznym. Dotychczasowe badania fizjologiczne w komorze dymowej mogą stanowić punkt wyjścia do bardziej rozbudowanych projektów dotyczących reakcji organizmu na stres zawodowy.

Trzecim kierunkiem jest umiędzynarodowienie badań, szczególnie w zakresie porównań systemów ratownictwa oraz warunków zdrowotnych służb ratowniczych w różnych krajach.

Czwartym jest rozwój badań nad zdrowiem ratowników innych formacji, w tym personelu SAR, co już rozpoczęto poprzez staż w Morskiej Służbie Poszukiwania i Ratownictwa.

Piątym jest rozwój badań interdyscyplinarnych, łączących nauki o zdrowiu z bezpieczeństwem, ergonomią, psychologią, fizjologią wysiłku, toksykologią i zarządzaniem kryzysowym.

## 18. Ocena całościowa

Po przeanalizowaniu przedstawionej dokumentacji stwierdzam, że dorobek naukowy dr. n. o zdr. Łukasza Dudzińskiego po uzyskaniu stopnia doktora charakteryzuje się znaczącą aktywnością publikacyjną, wyraźną samodzielnością autorską oraz konsekwentnym rozwijaniem tematyki zdrowia funkcjonariuszy służb ratowniczych.

Najważniejszym elementem dorobku jest dziesięciopublikacyjny cykl dotyczący zagrożeń zdrowotnych i obciążeń psychofizycznych funkcjonariuszy PSP. Cykl jest spójny tematycznie, obejmuje różnorodne aspekty problemu, ma znaczenie praktyczne i jest oparty na danych dotyczących rzeczywistego funkcjonowania formacji. Wysoki udział Habilitanta w przygotowaniu wszystkich publikacji oraz jego pierwsze i korespondencyjne autorstwo w całym cyklu stanowią mocny argument na rzecz jego samodzielności.

Istotną zaletą jest również szeroki dorobek poza osiągnięciem. 67 publikacji po uzyskaniu stopnia doktora, w tym 63 prace oryginalne, łączny IF 56,01 oraz 4550 punktów MNiSW wskazują na dużą aktywność publikacyjną. Dorobek ten nie jest przy tym przypadkowym zbiorem prac, lecz koncentruje się wokół kilku logicznie powiązanych obszarów.

Na pozytywną ocenę zasługują także rozwijające się umiędzynarodowienie, staże zagraniczne, udział w projektach, 57 recenzji prac naukowych, działalność dydaktyczna, promotorstwo prac dyplomowych, udział w trzech postępowaniach doktorskich w charakterze promotora pomocniczego, działalność konferencyjna i popularyzatorska.

Wskazane wcześniej elementy wymagające dalszego rozwoju – przede wszystkim zwiększanie samodzielności organizacyjnej, dalsze rozwijanie projektów konkursowych, utrwalanie współpracy międzynarodowej, rozwój aktywności doktorskiej oraz pełniejsze wykorzystywanie funkcji środowiskowych – mają charakter rozwojowy. Nie zmieniają zasadniczej oceny dorobku.

## 19. Wniosek końcowy

Przeprowadzona analiza dorobku naukowego, osiągnięcia naukowego, aktywności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzacyjnej, ponadto eksperckiej i zawodowej dr. n. o zdr. Łukasza Dudzińskiego pozwala na sformułowanie jednoznacznie pozytywnej oceny jego dotychczasowej działalności naukowej.

Podstawą oceny w niniejszym postępowaniu są przesłanki określone w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zgodnie z tym przepisem stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która posiada stopień doktora, posiada w dorobku osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej osiągnięcie spełniające wymagania wskazane w ustawie, oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

W odniesieniu do pierwszej z wymienionych przesłanek należy stwierdzić, że dr n. o zdr. Łukasz Dudziński posiada stopień doktora nauk o zdrowiu, uzyskany w 2020 r. na Wydziale Nauk o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Drugą, zasadniczą przesłankę stanowi posiadanie osiągnięcia naukowego będącego znacznym wkładem w rozwój dyscypliny. W ocenie recenzenta przedstawiony przez Habilitanta cykl 10 powiązanych tematycznie oryginalnych prac naukowych pt. **„Zagrożenia zdrowotne i obciążenia psychofizyczne funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych"** spełnia to kryterium. Cykl tworzy spójną tematycznie całość, obejmującą różnorodne aspekty zagrożeń zdrowotnych, urazów, obciążeń fizycznych i psychofizycznych oraz zachowań zdrowotnych funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej. Jego istotną wartością jest zarówno szeroki zakres analizowanych problemów, jak i wykorzystanie danych odnoszących się do funkcjonowania służby w rzeczywistych warunkach jej działania.

Na szczególne podkreślenie zasługuje indywidualny wkład Habilitanta w powstanie przedstawionego osiągnięcia. We wszystkich 10 publikacjach jest on pierwszym i korespondencyjnym autorem, a deklarowany udział w ich przygotowaniu wynosi od 55% do 80%. Obejmuje on zasadnicze elementy procesu badawczego, w tym udział w opracowaniu koncepcji badań, gromadzeniu i analizie danych, ich interpretacji oraz przygotowaniu manuskryptów i piśmiennictwa. W jednym z badań obejmował również przygotowanie dokumentacji związanej z oceną bioetyczną. Pozwala to uznać, że Habilitant miał wiodący i merytorycznie istotny udział w powstaniu całego cyklu.

Przedstawione wyniki badań mają również wyraźny wymiar aplikacyjny. Dotyczą problemów bezpośrednio związanych z bezpieczeństwem i zdrowiem funkcjonariuszy wykonujących zadania ratownicze, a ich wyniki mogą być wykorzystywane przy projektowaniu działań profilaktycznych, organizacji służby, doskonaleniu szkoleń oraz kształtowaniu zasad ochrony zdrowia strażaków. Istotnym walorem osiągnięcia jest zatem połączenie wartości poznawczej z możliwością wykorzystania uzyskanych wyników w praktyce.

Trzecią przesłankę ustawową, dotyczącą istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, również należy uznać za spełnioną. Habilitant prowadził działalność naukową i rozwijał współpracę z różnymi ośrodkami krajowymi i zagranicznymi. Na szczególne podkreślenie zasługuje sześciomiesięczny staż naukowy na Uniwersytecie w Peczu na Węgrzech, a także kolejne pobyty naukowe w Budapeszcie oraz w Morskiej Służbie Poszukiwania i Ratownictwa w Gdyni. Pobyty te pozostawały bezpośrednio związane z jego zainteresowaniami badawczymi i przyniosły wymierne rezultaty w postaci publikacji naukowych, wystąpień konferencyjnych oraz rozwijania współpracy międzynarodowej.

Całokształt dorobku Habilitanta wskazuje ponadto na systematyczny rozwój jego aktywności naukowej po uzyskaniu stopnia doktora. Dorobek publikacyjny, działalność recenzencka, udział w projektach badawczych, aktywność konferencyjna, działalność ekspercka, dydaktyczna i organizacyjna oraz współpraca z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi tworzą spójny obraz badacza aktywnego i konsekwentnie rozwijającego własny obszar naukowy.

W ocenie recenzenta przedstawiony dorobek wskazuje również na wyraźne zakorzenienie działalności naukowej Habilitanta w praktyce zawodowej. Połączenie wieloletniego doświadczenia w PSP i ratownictwie medycznym z działalnością badawczą stanowi istotny walor jego dorobku. Szczególnie wartościowe jest zaangażowanie Habilitanta w prace zespołów eksperckich dotyczących organizacji ratownictwa medycznego w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, zdrowia funkcjonariuszy PSP oraz działań profilaktycznych związanych z zagrożeniami zawodowymi.

Za element wymagający dalszego rozwoju można uznać przede wszystkim potrzebę dalszego umiędzynarodowienia działalności naukowej, zwiększania udziału w projektach wieloośrodkowych

oraz rozwijania badań prospektywnych i klinicznych. Są to jednak kierunki dalszego rozwoju naukowego, a nie okoliczności podważające wartość dotychczasowego dorobku.

Podsumowując, stwierdzam, że przedstawione przez dr. n. o zdr. Łukasza Dudzińskiego osiągnięcie naukowe stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zdrowiu, a całokształt jego dorobku potwierdza istotną aktywność naukową realizowaną w różnych ośrodkach krajowych i zagranicznych. W mojej ocenie spełnione zostały przesłanki określone w art. 219 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. (Dz.U. z 2018r. poz.1668 z późniejszymi zmianami).

**W związku z powyższym wyrażam pozytywną opinię w sprawie nadania dr. n. o zdr. Łukaszowi Dudzińskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu.**

Olsztyn, dnia 12.08.2026r

prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Sławomir Dariusz Szajda

WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU / COLLEGIUM MEDICUM
UNIWERSYTET WARMIŃSKO-MAZURSKI W OLSZTYNIE
KATEDRA RATOWNICTWA MEDYCZNEGO
ul. Żołnierska 14 c, 10-561 Olsztyn
tel. +48 89 524 56 96